

مُشَاطِقَاتُ

۱۳۲۶

مجله ارابه:
در سعادته باب عالی جاده سنده
دائرة مخصوصه در

انظار:
مسلمانه موافق آثار جدیده مع المنونیه قبول اولور
درج ایدیلیم آثار اعاده اولماز

دین ، فلسفه ، ادبیات ، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

در سعادته نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر.

در سعادته پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

مؤسسلری : ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

منه لکی القی آیلغی

۳۵ ۶۵

۵۰ ۹۰

۵۰ غروشدر

در سعادته

ولایاتده

ممالک اجنبیه ده

تاریخ تأسیسی :

۱۱ محوز ۳۲۴

عدد : ۲۳

۵ محرم ۳۲۷ پنجشنبه ۱۵ کانون ثانی ۳۲۴

برنجی سنه

بوندنطولای رسول اکرم افندمن حضرتلری حریتک امانه اولندیغنی هنکامده احیاسنه بذل مقدرت ایدمچک ذواته اک بیوک درجاتی وعد مقامنده [افضل الجهاد کلمه حق تقال عند سلطان جائر] بیورمشلردر.

معنای شرافتی: جهادک افضل واکملی اعتیادجور ایلین حکمداره قارشى سویله نیاهن طوغرو سوزدر.

[حدیث آخرده «سیدالشهداء حمزه بن عبدالمطلب ورجل قام الى سلطان جائر فامر به ونهاه فقتله» وارد اولمشدر. یعنی شهیدانک اک اولوسی «عمم پاک رسول اکرم» حضرت حمزه «رضی الله عنه» ایله اول مرد معالی سیرتدرکه برسلطان جائره قارشى قیام، امر بالمعروف ونهی عن المنکره اهتمام ایدوب ده آنک تیغ غدریله قتل اولونه. بو حدیث شریفلرک ایکیسنی ده جامع صغیرده مذکوردر. حدیث اول «سنن ترمذی» ده «ان من اعظم الجهاد کلمه حق» عبارته شریفه سیله مرویدر. «تقال» کلمه سی جامعده یوقدر. كذلك جامع صغیرک رمز ایلدیکی «سنن ابن ماجه» ده «کلمه عدل» کورولمشدر. هر تقدیره کوره کرک تحریری، کرک شفاهی اولسون امر بالمعروفه دائر، یولسر حرکاتی اخطار قیلندن کلام ایله تفسیر اولونور.

سنن ابن ماجه شرحنده محقق سنندی «علیه الرحمه» افضلیت مذکورده ایکی وجه ایله توجیه ایتشدن. (۱) نجی وجه جهادمتعارفده انسان غایه امیدیه، خوف ورجا آره سنده حرکت ایدر. سلطان جائرک مسلکینه مداخله ایسه اغلب احتمال کوره باعث هلاک اولور. (۲) نجی وجه حرب ووغاده مؤمن کنیدیسته معاونت ایدمچک چوق کیمسه لر ایله برابر بولونور. بوراده ایسه اکثر ناس کنیدیسنی تخطئه ایدر، یالکیز بزاقیایر. [

حریت شرعیه نك دائره وسیعه سنده موجب صلاح وفلاح اولان كافة معاملات اعتدالکارانه داخل، معنأ یاخود ماده شائبه فساددن خالی اولمیان حرکات، هر درلو تجاوزات واعتسافات خارجدر.

اذا قالت خدام فصدقوها

فان القول ما قالت خدام مابعدی وار

مناسترلی اسماعیل حق

نجائب قرآنیة

سورة رعد: آیت - ۱۱

«... ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یرغروا ما بانفسهم»

[جناب حق بر قومک کامران اولدیغنی نعمت عافیت و آسودکیدن دور اوله رق کرفتار محن وشدائد و دوچار ذل وهوان اولمسنه کندی فعللرینی بوزملری و فضائل اخلاقه لرینی ترک ایتملری سبب اولوب بواولمدقه حضور و آسایشلری تطرق خللدن مصون قاله جغنی بیان

الحاصل حریتی حدودی خارجنده توسیعه قیام ایدن کیمسه اسراف واعتدایه میل ایتمش اولور. [ان الله لا یحب المسرفین]، [ان الله لا یحب المعتدین]. فصل که مشمولات حریتی استیفادن قاصر و غافل، حقوق طبعیه سنی محافظه دن متکاسل اولان مرد بی حس وحمیت ده شرف ذاتی انسانی بی اضاعه ایتمش، شریعت اسلامیته نك، عقل و حکمتک بخش ایتدیکی نعمتک قدریغنی بیلیمه مشن اولور.

افراط قدر تفریط ده مذمومدر. چونکه هر ایکیسنی ده اقتصاد واعتدال خارجنده در. هر هانکیسنی التزام ایدن شخص ظلم و تقصیره نسبت اولنور.

شخص اول عالمه، بزرگی ده کندی نفسنه ظلم ایتمش دیمکدر. ظلمک هر قسمی بویوک معصیت، بادی وخامت ومسئولیت اولدیغنی درکاردر. [وما ظلمهم الله ولكن كانوا انفسهم یظلمون]

حریت شرعیه - که جناب حق جل شانیه بوتون انبیای عظامی آنی تقریر ایچون بعث بیورمشدر - نظام بشری بی اصلاح و حیات مسعوده بی تأمین بابتده شرایع سبجانیته نك هر زمان اک زیاده اهتمام ایلدیکی اساسات عظیمه نك بری، رحمت واسعة ربانیه اثریدر.

حریت کلمه سنیك اشعار ایتدیکی معنای صحیح مقابلی بولنان عبودیتی ملاحظه ایله نك قولای نمایان اولور، معلوم اولدیغنی اوزره كافة افراد بشریه حق تعالی نك قوللایدر. هر فردک عبودیتی شریک وشیمدن منز اولان واجب الوجوده مخصوصدر. هیچ کیمسه نك بویوننده باشقه عبودیت یوقدر. شرع شریفک وضع ایتدیکی حدوده مراعی بولنان شخص آدمی تماماً خردن، مطلق العناندر. حیاتندن، مساعی واقعه سندن استفاده به مأذوندر. حدود مذکوره دائره سنده ایسته دیکنی سویله نك آرز ایتدیکنی ایشلره کنیدیسنی کیمسه بوفکرندن منع ایدممن، خلافتنه مجبور قیله ماز.

حریت ایله عدالت آراسنده تلازم وارددر. یکدیگرندن انفکاکلری متصور دکدر. حریت بولنورسه عدالت، عدالت بولنورسه حریت ده بولنور. حریتدن محروم قلنان ملتلر عدالت یوزی کوره مزله. مظهر عدالت اولانلر حریتسزلکدن شکایت ایده مزله. هر ظلمک مناسبی سلب حریتدر.

رجال حکومتدن بنیاد ظلمی تحکیم مراد ایدن خائنلر اولو وسائط عیدیه ایله خلقتک دیللرینی باغلارلر، قلملرینی قیرارلر. آندن صکوره تجاوزاته باشلارلر. خلافتی حقوقلرندن محروم ایدمک دائره اسارته ادخاله ایدرلر.

ازمنه اخیرده هر ملتک واسطه مدافعه سی مطبوعاتدن عبارتدر. بر مملکتده حکم سورن سوء اداره بی، وقوع بولان مظالم و تعدیاتی شرح ایدمچک ناطقه شکوی مطبوعات عمومیهدر. حریت مطبوعات ابطال ایدیانه مدافعه حقوق قابل اوله ماز. بوتون اهالی مملکت عجز و حیوت، بیک درلو دهشت ایچنده قالیر. تدریجاً محو و نایاب اولور کیدر. ایشته بومحو و انقراضه سرعت تامه ویرمک ایچون مطبوعاتی پامال قهر ایتک اک بیوک تدبیر ظالمانه در.

صد دندہ بیوریور کہ [بر قوم نفساں زندہ کی حالی تغییر ایتدیکہ اللہ او قومک حالی تغییر ایتمز .] بر قوم متصف بولندقلری اعمال صالحہ بی، مجبول اولدقلری طبع سلیمی، تحلی ایلدکلی فضائل اخلاقی اضدادینہ تغییر وتبدیل ایلدیکہ جناب حق او قومک نعمت وعافیتی، رفاهیت و آسایشی تغییر وتبدیل ایلز . بر قوم دوچار مذات ونکبت اولورسه بواسطحقاقہ آنحق کندیلری باعث اولمشدر .]

کتاب عزیزک دیگر بر موضع شریفندہ شونص جلیل وارد اولمشدر : « وضرب الله مثلاً قرية كانت ائمة مطمئنة ياتها رزقها رغداً من كل مكان فكفرت بانعم الله فاذاقها الله لباس الجوع والخوف بما كانوا يصنعون » . مال منیفی : الله برقریه [وقصبه] بی مثل قلیدی، [سائر لرینہ عبرت ایتدی] کہ او قریه [هر خوف و خطر دن] آسوده ومطمئن اولوب رزقی هر طرفدن بول بول کلور ایکن [اهلایسی] اللهمک نعمت لرینہ کفران ایلدکلرندن [فضائل اخلاقیه لرینہ مکافاة جناب منعم حقیقی نک بو عالمده کندیلرینہ انعام ایلدیکی وسعت رزق و آسودکی] حالک قیمتی تقدیر ایتیموب سیئاته تهاک کوستردکلرندن [الله ده انلره بوایتدکلی سبیلله لباس جوع وخوفی طاتیدردی .] لباس بدنی احاطه ایلدیکی کبی جناب حق ده آنلری هر جهتدن جوع وخوف ایله قوشاتدی . هر یوزدن انلری جوع و هراسه دوچار ایلدی [تار یحک شهادتیلله مثبتدر که فساد اخلاقه مبتلا اولان اقوامک قوت وسلطنتلری زائل وهیئت مجتمعهلری محو ومضمحل اولمشدر .] شان وشوکت قومک صحیفه هستیدن ترقین ایلدلیسی آنحق فضائل اخلاقیه رعایت اولنماسندن انبعاث ایدر . فضائل اخلاق هر نوع سعادت واقبالک قوه موجوده سیدر . انکله در که افکار و قلوب زنده اولور . انکله در که وفاق واتحاد ظهوره کلور . انکله در که رفاهیت و آسایش تجلی ایدر . انکله در که بر قومک اوزرنده شعشعه شوکت و کمال ابدی الظهور اولور . انکله در که ماهیت امتی تقویم وتأیید ایدوب انقلابات ازمنه وتبدلات دولیه ایلله انحطاط وانقراضدن مصون ایلدیک نظامات وقوای عمومیه وجود بولور . اخلاق فاضله علوم مغویه و سیاسی آرسنده کی روابطک الک قوتلیدی در . علوم مذکورہ نک توسیع حدود ایلله مرفوع القدر اولسی اخلاق فاضله سایه سنده در . فساد اخلاق ایسه ده ایلک هجومنده افراد جمعیت بیننده کی رابطه حب وموالاتی فک ایلدیکندن مبتلا لرینی کندی سلاح لرله اعدام ایلر . ادوار سالفده شعشعه شوکت واقباللری جهانی طومش اولان اعظمی اقوام شمعی نروده ؟ انلر مبتلای انواع سیئات ورسوای عوام وکائنات اوله رق قمر نایاب مهالکده محو و نابود اولمشدر در .

رومادولای ، اوایکی جناح سطوتی شرق وغرب عالم اوزرینہ کرشم اولان حکومت کبری اوائل حالنده فضائل اخلاقک کویا مجسم بر نمونه ذی حیاتی ایدی . ملت حکومتک دوره اولاسنده یک تربیه لی، یک ادیب، یک اهل عرض، یک صابر، یک چالشقان، یک غیور ایدی . قلبلری حریت ووطن محبت لرله مملو ایدی . مسلک لرنده ثابت قدم ایدیلر . اسراف ، تعدی وطمع ، حرص جمع مال نزدلرنده یک منفور ایدی .

عسکرلری جسارت وشجاعتده ، صبر و تحملده ، اطاعت و انقیادده دنیانک البرنجی عسکری ایدی . معین بر مسلکده حرکت ایدر یک ماهر ودورین رجال سیاسی سی واری ایدی . ملتک عرض و ناموسه اعتنائی اولدرجهده ایدی که روماده فاحشه لاقیر دیسی ایشیدلر ایدی . اعتبار ثروت وسایمانه اولیوب محترم ومبجل اولان آنحق فضیلت ایدی . لکن صکر دلری فضائل اخلاقیه دن تجرد ایتدیلر . اسراف وسفاهته قویولدیلر . فعالیت ترک ایلدیلر . حرص وطمع کندیلرینی بوری ایدی . بغیر حق دست تعدیلرینی اوتیه بری یه اوزاتدیلر . ذوق و صفایه طالیدیلر . رجال حکومتی ارتکاب وارثا ایلله خلقی صویدیلر . روما الک منفور ، الک ذلیل ، الک محقر ، الک مشوش الاداره بر هیئت اجتماعیه در که سنه قدر تنزل ایتدی . نسوان ایسه عرض و ناموسک نه دیمک اولدیغنی همان فراموش ایلدیلر . هماملر ده قادینلر ایلله ارککلر چیریل چیللاق اوله رق ییقانورلر ایدی . رسمی ضیافتلر ده ارککلر ایلله قادینلر سفره دن قالدقدن صکره علناً هر درلو شاعتلر ده بولنور وبوخصوصده صاحب مشروع آرائماز ایدی . بو آداب و اخلاق رذالت لرله برابر اکل وشربه دخی یک دوشکون اولدیلر . روما کبارلری اکل وشرب ایلدیکلری ماکل ومشارب ایلله قذاعت ایتیموب برنوع غشیان علاجی ایله یدکلی یدکلی چیقاردقدن صکره بشقه برشع یرلر وشو صورتله متصل اکل وشرب ایلله مشغول اولورلر ایدی . نهایت او یوزمیلوندن متجاوز نفوسی احتوا ایدن بنای محشم سلطنت بر طراقة دهشت انکیز ایلله پرد سقوط ایدوب خاک ایلله یکسان اولدی .

اخلاق بوزوقانندن اعتقاد بوزوقانی حصوله کلور . بعض فسدہ محضاً مقاصد فسادجویانه لرینی ترویج ایچون اولدینی حالده کویا حقوق عامه بی مدافعه یه ترقی وسعادت امتی حمایه یه بذل نفس ایتیش کبی کورینورلر . بر لطف بخشایش الهی اوماق اوزره قبائل شتاذن کمال دبده ایلله طلوع ایتیش اولان وحدت کبرایی دوچار تفرقه ایدمک بتون بتون مضمحل و پریشان ایتک ایچون آنک علیهنده بدبینانه سوزلر بولوب سوزلرلر . مقصدلری اوقبلر آرسندیمولر آچش حقیقی وصمیمی مکالمه لر ، ائتلاف وموالتلر ، حسن معاشرت لر پیدا ایتیش اولان رابطه قویه بی دینسزلک ایلله فک ایدرک هیئت کبرای امتی طاغتمقدر . چونکه بری بریلله التحام ایدوب آیری آیری حیات سیاسی لری ممکن اولمیان اقوام اسلامی بی یکدیگرندن آیرمق ایچون بوندن ده مؤثر بر چاره یوقدر . فقط بورا بله فریانه تصوردر ، وجود بولماز بر خیال محضدر . بو خدعه هیچ بروقت تماشای حقیقه حائل اوله ماز . سن نه بی مدافعه ایدیورسین ؟ فضائل اخلاقی . دین بونی مع زیاده مدافعه ایدیور . صدر مبخشک موشح بواندینی آیات کریمه کبی نیجه آیات وآثار بوکا شاهددر . حقوق حریتی می حمایه ایتک آرزوسنده سین ؟ حاجت یوق . اصل حامی حقوق بشر دیندر . بوبابده کی نصوص لایعد ولا یحصادر . « ان الله يأمر بالعدل والاحسان » مقصدک تحصیل علوم وکالاتی در ؟ تحصیل علوم وکالاته دین قدر دعوت وتشویق ایدر هیچ بر منادی یوقدر . کتاب الله « بیلن ایلله بیامیان براولور می » دیور . قرآن کریمک

يك چوق موضعده كاه علم نوره ، جهل ظلمته ، كاه عالم بصيره ، جاهل اعمايه تشبيه اولمشدر . « شهد الله انه لا اله الا هو والملكه واولوا العلم قائماً بالقسط » آيت كريمه سنده رجال علم جناب حق وملائكه كرام ايله برلكده ذكر اولنه رق قدری تجیل اولمشدر . شخصی نشینلری اولسون ، دیورسین ؟ شرکتلر تشکیل ، کارگاهلر کشاد ایدلسونمی ایسته یورسین ؟ سعی وعمل ایچون ، تقییح عطالت ایچون ، امور خیریه ده تعاون ایچون ، کسب وتجارت ایچون ، شرکتلر تشکیل ایچون سویلنمدك سوزمی قالمش ؟ بو خصوصاته دائر قرآن کریمده ، کتب احادیثده ، کتب فقهیه ده ، اصول فقهیه کی اوامرو احکام ومسائل میدانده . ترقی وسعادت وکالات ایچون بشقه نه قالدی ؟ هیچ . اوایله ایسه بونلاش وتصاف نه ؟ « اطابوا العلم ولوبالصین » بیورلمش . دیگر برحدیت شریئده « الحکمة ضالة المؤمن يأخذها ابن وجدها » وارد اولمش . دیمك تحصیل : لم ایچون لزومی تقدیرنده آخر دیاره حتی بلاد بعیدیه شدر حل ایتمک مأمورز . حکمت وکالاتی نروده بولورسه ق اخذ واقتباس ایتمك شعار ملیمزدرد .

معلومدر که دین بر رابطه صمیمیه در که عبادی خالق تعالی حضرتلرینه ربط و بند ایدر . ايك قوتلی بر محرکدر که انسانی اعمال خیریه یه سوق ایلر . بر موعظه بلیغه در که تقریر فسونکاری وجدانی مفتون فضائل قیلار . عالی بر حکمتدر که نظرتده کی انتظام و وحدتی کوسترر ونکتر بشرده ادراك معالی اویانیدرر .

شو حالده یوزمزی غربیه دوندیرم ، دیمکه نه ضرورت وار ؟ دیارمزمك اخلاق و آدابی ترك ایدم ده غربك اخلاق وعاداتی تمثیل ایایم ، فکرینی اووتهیه سورمکده نه معنی وار ؟ برده سکا صورارز : ای ذهن وقاد ! غربده بواندیغك مدتجه اودیارك دارالفيض عزالئلرندن بزه نه تحفه علم وکمال کتوردك ؟ سوزه بوراده نهایت ویرم و محترم ادیب اخلاق شناسمزمك شو نشیده سنی هم آهنگ اوله رق اوقویه لم :

اخلاق ایله در کمال آدم
اخلاق ایله در نظام عالم
اخلاقه نظر ایدلینجه
سمت ادبه کیدلینجه
عالمده نیجه معارف اهلی
ترجیح اید یور علومه جهلی

برکت زاده اسماعیل حق

فلسفه اسلامیة :

اثبات واجب

—۴—

مسلك اختراع وابداع اوزره اثبات واجب

متشابه الاجزا اولان ماده دن ، یعنی ماهیتلری بر اولان اجزای

مادیه دن بر چوق عناصر مختلفه نك وجوده كلسی ، بر اثر اختراع وابداع در . بویکیقی اجزای ماده نك اختلاف وضعلرینه حل ایتمك باطل در . زیرا اختلاف وضعك اختلاف ماهیتی اقتضا ایتمه چکی بدیهی در . بونکله برابر اختلاف وضعده آریجه بر ابداع و بر اثر اختراع در .

معلومدر که اجسام مرکبه بر چوق عناصر مختلفه دن تشکیل ایتمشدر . حالبوکه بو عنصرلر دین ماهیتك افراد واجزاسی در . بناء علیه بونلر آره سنده حسب الماهیه اصلا اختلاف یوق در . جمله سی « ماده » دینان شیک اقسامندن عبارتدر .

اساساً بونلر ماهیت واحده نك اقسامی اولدقلری حالده یکدیگره نسبتله حقیقت و ماهیتلری بالکلیه باشقه در . چونکه اکر اوایله اولماسهیدی اجسام تنوع ایدمزدی . کائناتده آنحق بر نوع جسم بوانوردی . حالبوکه بو عالمده ماهیتلری یکدیگرینه مخالف لایعد ولایحیی اجسام موجوددر . و هر برینه مخصوص نیجه آثار و احکام ترتب ایتمکده در .

بر کره اجسام جادیه بی نظر تدقیقندن کچیرم ، و بونلردن اولا اجرام علویه بی نظراعتباره آله لم ؛ بونلرک جمله سی عین ماده دن ترکب ایتدیکی حالده هر برینك کنذینه مخصوص بر هویتی ، بروضعیتی ، بر مقدار و بروقت معلومی واردر . یکدیگرینه نسبتله بعضلری يك کوچك و بعضلری يك بيوکدر . حتی اوقدر بیوکدر که کره ارضك آکانسیتی بر قوم دانه سنك بیوک بر طاعنه نسبتی کی در . بونلردن هر بری کنذی مدارنده کمال انتظام ایله دور ایدیلور .

بو اجرامك هیچ برنده سکونت کورولیلور . هر بری کنذینه مخصوص بر حرکتله فضا ده طولاشیور . حتی شیمدیکی هیثیونك کشفلرینه کورده شمس بیله نانیه ده سکز کیلو مترو بر سرعتله توابعی ایله برابر « هرکل » برجنه طوغرو ایلر یاکددر . بعض کواکبک کونی وسنه سی بزمنکندن ده اقیصه و بعضیسنك ده اوزون در . « زخل » ك برسنه سی بزم سنه لرك یکر می طقوزینه مساوی در . « اورانوس » ك برسنه سی بزم سنه لرك یتمش دردی قدردر . « نپتون » ك برسنه سی بزم سنه لرك یوز آتمش در دینه معادلدر . حالبوکه « عطارد » ك برسنه سی بزم سنه مزمك ربی قدردر . بر قسمنك حرارتی یوقدر . بر قسمنك حرارتی ایسه يك شدتلی در . حتی شمسك حرارتی جمع ایدیلسه کره ارضك تخمیناً اون بيك ايكیوز کیلومتره تخننده اولان قشرینی بر کونده آریتمکه کفایت ایدر . بو حرارت شدیدنه ك ایکی میلیار اوچیوز سکسان بر میلیونده بر جزئی بزه واصل اولیلور و بو صورتله روی زمینده حیات حصوله کلیور . ارضك شمسدن اولان بعد مسافه سی یوز قرق طقوز میلیون کیلو مترودر . عوالم سائرده دخی عین احوال جریان ایتدیکی استدلال ایدیلور .

صوکر ا بر کرده اجسام ذی حیاتی نظراعتباره آله لم : بو اجسامك جمله سی بر طاقم معدنی شیلردن ترکب ایدیلور . بونلرک اجزای اصلیه سنی معدنیات تشکیل ایلور . آزوت ، قاربون ، مولدالماء ،